

COVACIU NORBERT

Nagyapa

Néhány perce ért haza a délutáni zongoraóráról, fáradtan leült az asztal előtt álló székre, utálta a zongorát. Juliska néni résnyire megnyitotta az ajtót, és nevéen szólította. Hangja halk volt és lágy. Gyöngéd utasítás volt csupán, mely szerint csöndesen bekapcsolhatja a tévét, de eszébe ne jusson zenét hallgatni. Ő is tudta, hogy ez mit jelent. Az idős nő, nagyapjának a testvére, nesztelenül megfordult, és gyöngéden becsukta maga után az ajtót. A fiú tudta: a nagyapja meghalt. Nem érte váratlanul, benne volt már a levegőben. Sándor tatája régóta betegeskedett. A fiú gépiesen engedelmeskedett Juliska néni utasításának, bement a belső szobába, megnyomta a tévé gombját, lekucorodott a rongyos kanapéra, amelyben oly sokat üldögéltek együtt, unoka és nagyapa. És elkezdett emlékezni.

Semmiféle időrendiség nem volt benne, inkább csak fel-felbukkanó emlékfoszlányok jelentek meg a televízió képernyőjén, melyek később összeálltak jelenetekké. Először nagyapja enyhén borostás arcát látta, hátrafésült ősz hajával, apró fekete szemével és hajszálvékony ajkával, melyet éppen mosolyra húz, miközben kimondja egyetlen unokája nevét. Eszébe jut, hogy ez akkor történt, amikor nagyapja a nyugdíjazását követő hónapban ellátogatott hozzájuk, a szomszédos faluba. A család kissé meglepődött a váratlan látogatáson, a fiú apja hirtelen felkelve az ágyból meg is kérdezte, hogy miért jött. A nagyapa levette simléderes sapkáját, beletúrt a hajába, apró szemével végignézett a szobában lévőkön és röviden azt mondta, hogy *eljöttem meglátogatni a kisunokám*, némi szünetet tartott, majd így folytatta: *amíg még emlékezek rá*, közben küszködött a könnyeivel. A kisunoka nem értette ennek a mondatnak a súlyát, de egész életére megjegyezte. A nagyapa megsimogatta egyszer a kisfiú kerek orcáját és mosolygott egyet. A fiú elkérte a nagyapja orosz férfibiciklijét, amellyel a friss nyugdíjas megtette a tíz kilométeres utat, és boldogan nekivágott a göröngyös, poros utcáknak.

Néhány hónap múlva a nagyapa falujába költöztek, szép lassan az egykori gépészmérnök kihalványodott a világból. Egyre kevesebbet beszélt, gyakran voltak zavart pillanatai, olyankor tekintete üvegessé vált, nem tudta, hol van. Az utolsó három évben folyamatosan ágyban feküdt, az ételt sem volt képes egyedül megenni. Az első alkalommal, amikor hosszabb időre ágyának dőlt, a kisunokája odament hozzá és sírva átölelte, az idős férfi az ágya melletti ablak firhangját matatta, be akart vele takarózni, egy ablakpárkányon lévő orchideát magára borított. A kisfiú elnyúló

COVACIU NORBERT (1988, Margitta) a nagyvárad PKE magyar nyelv és irodalom szakán végzett. Jelenleg pedagógusként dolgozik. Egyetemista kora óta jelennek meg novellái és könyvkritikái. Első kötetét készíti elő. A 2018. évi Tabéry Géza novellapályázat első díjasa.

ajakkal kérte tőle, hogy gyógyuljon meg. Sándor félbehagyta addigi tevékenységét, és szó szerint ezt válaszolta: *ha lehet*, majd elmerengett és újra elismételte, *ha lehet, akkor meggyógyulok*. Ismét az ablak felé nézett, mocroggni kezdett, fel akart volna ülni, hogy kilásson az ablakon, az emlékeit kereste volna odakint, de ez után a nap után már soha meg nem találta őket.

Voltak tiszta pillanatai is. A kisunoka egy érintésből, egy nézésből, egy mosolyból tudta ezt. Tudta, hogy a nagyapja is tudja, ő is ugyanazt gondolja. Emlékszik. Ilyen alkalmakkor nem csináltak semmi mást, csak hallgatták a boldog csendet.

Régen, a nagyapa betegségének kezdetén, gyakran tornáztak együtt. Eleinte kint a szabadban, amíg a férfi járóképes volt, aztán bent a szobában. Kezdetben jól ment, de nagyapja állapotának romlásával inkább volt nevezhető kínlódásnak, mint tornázásnak ez a tevékenység. A szülők hamarjában le is beszéltek a fiút arról, hogy kínozza megfáradt nagyapját. Sőt, a szülők egyre inkább lebeszéltek a fiút arról, hogy bármilyen kapcsolatba is kerüljön a nagyapával. A férfit külön épületben ápolták, mindent megtettek azért, hogy a fiúval keveset találkozzon, valamiért úgy gondolták, hogy ez mindkettőjüknek így a legjobb.

A nagyapja temetésén a fiú egy könnycseppet sem ejtett. Számára az a férfi, aki a koporsóban feküdt, olyan volt, akár egy idegen, az nem az ő nagyapja volt, az ő nagyapja az emlékeiben él. Másnap az iskolában az osztálytársak azt kérdezték tőle, hogy miért nem sírt a temetésen. Zavarában a fiú nem tudott mit válaszolni, de szerencséjére egyik jó barátja megtette ezt helyette, azt mondta a többieknek, hogy az elmúlt napokban annyit sírt, hogy már nem maradt könnye a temetésre. A fiú nem szólt semmit, csupán szomorúan bölintott egyet. Ez elég volt az osztálytársaknak.

A tévét kapcsolgatta, de mindenhol a nagyapja arcképe nézett vissza rá, ezért megnyomta a távirányítón a piros gombot. A tévé egyből kikapcsolt, de a képernyőn még mindig ott volt nagyapjának az arcképe, az, amikor meglátogatta őket biciklivel azon a napon, amikor megtudta, hogy gyógyíthatatlan beteg. Láta a hátrafésült ősz haját, a papírvékony ajkát, az apró szemét lassan, nagyon lassan elhalványodni a televízió képernyőjén. Amikor az arc végleg eltűnt, a fiú két szeméből egyszerre indult egy-egy könnycsepp lefelé az orcáján, és két hosszú, mély ösvényt vájt ki magának, megjelölve az utat az utána következőknek.